

Dosarul nr. 2r-805/2021
2-18127383-01-2r-1312021

prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Centru (jud: M. Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, I. Dutca, A. Malii)

DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Flacăra”,
reprezentată de avocatul Andrei Rezuș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Melinte Plăcintă și
Societatea cu Răspundere Limitată „Flacăra” (în procedura insolvenței),
intervenienți accesorii Gheorghe Zop și Ion Balaban împotriva lui Mihail Ștefănică
și Întreprinderii Individuale „Cireșar Ștefănică” cu privire la repararea prejudiciului
material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

și la acțiunea reconvențională depusă de Mihail Ștefănică, intervenient
accesoriu Întreprinderea Individuală „Cireșar Ștefănică” împotriva lui Melinte
Plăcintă, Gheorghe Zop, Ion Balaban și Societatea cu Răspundere Limitată
„Flacăra” (în procedura insolvenței), intervenienți accesorii Maria Plăcintă,
Societatea cu Răspundere Limitată „Ivanos” și Societatea cu Răspundere Limitată
„Comision Com” cu privire la recunoașterea nulității acordurilor de arună și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Flacăra”,
reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, împotriva hotărârii din 24 mai 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 12 ianuarie 2018, Melinte Plăcintă și SRL „Flacăra” (în procedura
insolvenței) au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail
Ștefănică, ÎI „Cireșar Ștefănică” și executorului judecătoresc Evelina Marianciuc cu
privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de
judecată.

La 22 octombrie 2018, Mihail Ștefănică a înaintat cerere reconvențională
împotriva lui Melinte Plăcintă, Gheorghe Zop, Ion Balaban și SRL „Flacăra” (în
procedura insolvenței), intervenienți accesorii Maria Plăcintă și ÎI „Cireșar
Ștefănică” cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice.

Prin hotărârea din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Melinte Plăcintă și SRL „Flacăra” (în procedura insolvenței), iar acțiunea reconvențională înaintată de Mihail Ștefănică s-a admis parțial. S-a constatat nulitatea acordului de arvună din 27 iunie 2013, încheiat între Melinte Plăcintă și Gheorghe Zop, și a contractului de arvună din 03 aprilie 2015, încheiat între Melinte Plăcintă și Ion Balaban. S-au încasat, în mod solidar de la Melinte Plăcintă, Gheorghe Zop și Ion Balaban în beneficiul ÎI „Cireșar Ștefănică” suma de 6 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și în beneficiul lui Mihail Ștefănică suma de 6 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 200 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 556 de lei cu titlu de cheltuieli de citare publică. S-au încasat de la SRL „Flacăra” în beneficiul lui Mihail Ștefănică suma de 9 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și în beneficiul ÎI „Cireșar Ștefănică” suma de 9 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea reconvențională s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 iunie 2021, SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a declarat apel împotriva hotărârii din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând scutirea de la plata taxei de stat și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Melinte Plăcintă să fie admisă, iar acțiunea reconvențională înaintată de Mihail Ștefănică să fie respinsă.

Prin încheierea din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, acordându-i apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 37 500 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea SRL „Flacăra” privind scutirea de la achitarea taxei de stat, ca fiind neîntemeiată. Nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, acordându-i apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 37 500 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, prin încheierea din 08 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, împotriva hotărârii din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 30 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că instanța de apel nu a ținut cont de argumentele descrise în cererea de apel și anume de faptul că în privința SRL „Flacăra” (în proces de insolvență), prin prisma art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, s-a solicitat scutirea de la plata taxei de stat anume din motivul că întreprinderea se află în proces de insolvență, fără a ține cont și de prevederile art. 86 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 08 noiembrie 2021 și a expediat participanților la proces copia încheierii prin scrisoarea de însoțire din 15 noiembrie 2021 (f.d. 18, Vol. III), astfel, recursul declarat la 30 noiembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la 11 iunie 2021, SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a declarat apel împotriva hotărârii din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând scutirea de la plata taxei de stat și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Melinte Plăcintă să fie admisă, iar acțiunea reconvențională înaintată de Mihail Ștefănică să fie respinsă.

Prin încheierea din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, acordându-i apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 37 500 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea SRL „Flacăra” privind scutirea de la achitarea taxei de stat, ca fiind neîntemeiată. Nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, acordându-i apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 37 500 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău.

Or, prin încheierea din 08 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, împotriva hotărârii din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului.

Cu referire la normele ce ghidează procedura punerii pe rol a cererii de apel, instanța de recurs menționează că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea

participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Instanța de recurs reține că prima încheiere a Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a fost expediată la 11 octombrie 2021, la adresa electronică a avocatului, indicată în cererea de apel rezushandrei@yahoo.com (f.d. 200, 247, vol. II).

Mai mult, încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea SRL „Flacăra” privind scutirea de la achitarea taxei de stat, ca fiind neîntemeiată și nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, acordându-i apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 26 octombrie 2021, de asemenea la adresa electronică a avocatului, indicată în cererea de apel.

În context, este de remarcat faptul că trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat. Prin urmare, în speță, termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor a început să curgă din data de 27 octombrie 2021, ziua imediat următoare zilei în care avocatul a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 05 noiembrie 2021.

Astfel, luând în calcul cele relatate supra, instanța de recurs remarcă obligațiunea apelantului, în baza art. 365 din Codul de procedură civilă, de a respecta cerințele impuse de lege pentru conținutul cererii de apel, până la soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel, și anume de a prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, sarcină procedurală care însă nu a fost realizată.

Prin urmare, constatând neînlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel, privind restituirea cererii de apel.

Mai mult ca atât, instanța de recurs consideră irelevante argumentele recurentului, cu referire la faptul că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 86 Cod de procedură civilă, în situația în care de la data emiterii primei încheieri de a nu da curs și până la restituirea apelului, reprezentantul apelantei, avocatul Andrei Rezuș nu a prezentat nici cel puțin apelul motivat.

Reieșind din cele supra relatate, instanța de recurs remarcă obligațiunea apelantului, în baza art. 365 din Codul de procedură civilă, de a respecta cerințele impuse de lege pentru conținutul cererii de apel, până la soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel, și anume de a prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, sarcină procedurală care însă nu a fost realizată.

Prin urmare, constatând neînlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel, privind restituirea cererii de apel.

Mai mult ca atât, instanța de recurs consideră irelevante argumentele recurentului, cu referire la faptul că instanța de apel nu a ținut cont de imposibilitatea apelantului de a achita taxa de stat.

În această ordine de idei, Colegiul civil menționează că potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată, instanța de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În context, instanța de recurs reține că la caz, a fost afectat principiul disponibilității părții de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care pe parcursul perioadei ce s-a scurs din data depunerii cererii de apel nemotivate de la 11 iunie 2021, apelantul nu a ținut cont de obligațiile ce-i revin în cadrul procesului de judecată, deși partea procesului cunoștea și fără intervenția instanței de apel despre obligația de a întreprinde toate măsurile necesare procedurale, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale referitoare declarării apelului.

Astfel, nerealizarea de către apelant a obligației pozitive procedurale, de a prezenta, cel puțin, apelul motivat, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Colegiul mai relevă că în conformitate cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, Colegiul civil concluzionează că recursul declarat de SRL „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, împotriva încheierii din 08 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Flacăra”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș.

Se menține încheierea din 08 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Melinte Plăcintă și Societatea cu Răspundere Limitată „Flacăra” (în procedura insolvenței), intervenienți accesorii Gheorghe Zop și Ion Balaban împotriva lui Mihail Ștefănică și Întreprinderii Individuale „Cireșar Ștefănică” cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată, și la acțiunea reconvențională depusă de Mihail Ștefănică, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Cireșar Ștefănică” împotriva lui Melinte Plăcintă, Gheorghe Zop, Ion Balaban și Societatea cu Răspundere Limitată „Flacăra” (în procedura insolvenței), intervenienți accesorii Maria Plăcintă, Societatea cu Răspundere Limitată „Ivanos” și Societatea cu Răspundere Limitată „Comision Com” cu privire la recunoașterea nulității acordurilor de arvună și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat